

Forskning, kunnskaps- megling og bruk

Strategi for utdanningsforskning 2020–2024

INNHOOLD

Forord	2
Innledning	3
Sektorprinsippet for forskning	3
Utdanningsforskning	4
Kanaler for finansiering av utdanningsforskning	5
Strategiens virkefelt	7
Tilstand og utfordringer	8
Kort om tilstanden for utdanningsforskningen	8
Utfordringer og behov	9
Departementets prioriteringer	11
Kompetanse og kapasitet	11
Samarbeid og mobilisering	12
Langsiktighet og fornyelse	13
Tilgang og gjenbruk	14
Formidling og brukermedvirkning	15
Forskning på utvalgte områder	16
Referanser	18

FORORD

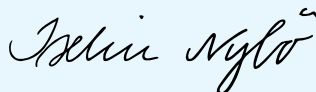
En målrettet satsing på utdanningsforskning det siste tiåret har gitt resultater. Vi har høye ambisjoner for forskningen om og for utdanning fremover. Denne strategien bidrar til å følge opp regjeringens «Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028». Målene om å utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet, styrke forskningsdrevet innovasjon, og møte store samfunnsutfordringer gjelder også i vår sektor.

Strategien peker ut retningen for utdanningsforskningen i en ny femårsperiode. Dette sikrer kontinuitet i det strategiske arbeidet med forskning om og for utdanning, og sender viktige signaler til aktører i utdanningssektoren og til samfunnet.

«Forskning, kunnskapsmegling og bruk» er sporene som vil følges for utdanningsforskningen i perioden 2020–2024. Forskning av høy kvalitet og relevans er viktig for å treffe gode beslutninger på alle nivå i vår sektor. I tillegg er det viktig at forskning gjøres tilgjengelig og forståelig for brukerne. Det vil også bidra til en opplyst og kunnskapsbasert utdanningsdebatt.

Jan Tore Sanner
Kunnskaps- og integreringsminister

Iselin Nybø
Forsknings- og høyere utdanningsminister

Strategi for utdanningsforskning 2020–2024

Denne strategien for perioden 2020–2024 bygger på to tidligere strategier for utdanningsforskning fra departementet.¹ Formålet er å synliggjøre hvordan departementet vil ivareta sektoransvaret for

utdanningsforskning i årene framover. Strategien viser hvilke initiativer og tiltak departementet vil arbeide med og gjennomføre i perioden.

INNLEDNING

Sektorprinsippet for forskning

Sektorprinsippet for forskning er grunnleggende i vårt forskningspolitiske system. Det innebærer at hvert departement har ansvar for forskning innenfor sine områder og slik bidrar til gjennomføringen av landets felles forskningspolitikk. Forskning er et viktig virkemiddel for å nå sektorpolitiske mål, og skal utgjøre en integrert del av øvrige aktiviteter i hver sektor.

Sektoransvaret for forskning innebærer en overordnet forpliktelse til å ivareta og fremme forskning om og for egen sektor. Slik legges også grunnlaget for utvikling av kunnskapsbasert politikk og kunnskapsbaserte tjenester i utdanningssektoren.

Målet er pålitelig og relevant forskning, som både belyser mer nærliggende problemstillinger og gir kunnskapsgrunnlag for hendelser og endringer som vi ikke kan forutse.

ren. Målet er pålitelig og relevant forskning, som både belyser mer nærliggende problemstillinger og som gir kunnskapsgrunnlag for hendelser og endringer som vi ikke kan forutse. For å realisere dette skal Kunnskapsdepartementet ha oversikt over kunnskapsbehov i vår sektor, bidra til forskning og kompetanseoppbygging, legge til rette for høy

vitenskapelig kvalitet og relevans i forskningen, og følge opp internasjonalt forsknings-samarbeid innenfor vårt område.

Kunnskapsdepartementet skal bidra til at kunnskapsbehovet i vår sektor kan dekkes på kort og lang sikt. Dette ansvaret inkluderer både utvikling av

¹ [Kunnskapsdepartementet 2008](#); [Kunnskapsdepartementet 2014](#)

spisskompetanse på områder der Norge har særlige forutsetninger, og oppbygging av breddekompetansen i utdanningsforskningen. Sektoransvaret omfatter både grunnforskning og anvendt forskning, og i tillegg utviklingsarbeid der dette er forskningsbasert og gjennomført i samarbeid med forskere ved universitetene og høyskolene og/eller andre forskningsinstitusjoner.

Sektoransvaret innebærer også at departementet skal sørge for forskning for politikkutforming og forvaltning. Dette inkluderer bestilling og bruk av forskning og forskningsresultater, og interdepartementalt samarbeid som bidrar til økt koordinering og samhandling på tvers av sektordepartementene.²

Utover sektoransvaret for utdanningsforskning har Kunnskapsdepartementet et koordinerende ansvar for det norske forskningssystemet, og herunder et overordnet ansvar for forskning om forskning. Forskning om forskning er sektorovergripende og et område Kunnskapsdepartementet samarbeider med de øvrige sektordepartementene om. Denne strategien tar for seg utdanningsforskningen, og vil

ikke omtale forskning om forskning utover dette. Departementet har også sektoransvaret for forskning om integrering. Her avgrenses integreringsfeltet til forskning om utdanningssystemet som arena for integrering.

Strategien for utdanningsforskning skal:

- Være retningsgivende for departementets langsiktige satsinger og prioriteringer for forskning om og for utdanningssektoren
- Synliggjøre de virkemidler og kanaler som anvendes til forskning, forskningsformidling og kunnskapsmegling
- Følge opp regjeringens ambisjoner i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028³

Strategien skal forvaltes av departementet og realiseres gjennom de årlige budsjettprosessene, i dialogen med og styringen av Norges forskningsråd, gjennom etatsstyring av underliggende virksomheter, og når kunnskap og forskning erverves på andre måter.

Hovedmålene i strategiperioden

- å heve kvalitet og øke omfanget av forskning på utvalgte områder
- å stimulere til brukermedvirkning og praksisorienterte problemstillinger i forskningen
- å legge til rette for flere kunnskapsoppsummeringer og mer bruk av forskningsbasert kunnskap i utdanningssektoren
- å stimulere til design-, metode- og teoriutvikling i utdanningsforskning
- å utvikle fremragende fagmiljøer innenfor utdanningsforskning
- å øke internasjonalt forskersamarbeid på utdanningsområdet
- å legge til rette for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata

Utdanningsforskning

Utdanningsforskning omfatter FoU om undervisning og læring, utdanningens innhold og vurderingsformer, profesjonsutdanning og profesjonsutøvelse, utdanningsteknologi, styring, ledelse og organisering

av utdanningssektoren og utdanningssystemets rolle i samfunns- og arbeidsliv. Dette innebærer også forskning om utdanningssystemet som arena for integrering. Utdanningsforskningen utøves innen

² [Kunnskapsdepartementet 2017a](#)

³ [Kunnskapsdepartementet 2018a](#)

flere fagdisipliner og av ulike profesjoner. Som forskningsfelt er utdanningsvitenskap både flerfaglig og tverrfaglig, nasjonal og internasjonal. I tillegg er utdanningsforskning tverrsektoriell som for eksempel i tilfellet med forskning på barn og unges oppvekstvilkår, og læring i arbeidslivet.

Utdanningsforskning omfatter forskning på barnehage- og skolefeltet, fag- og yrkesopplæring, høyere yrkesfaglig utdanning, høyere utdanning og læring i arbeidslivet.

Kanaler for finansiering av utdanningsforskning

Finansiering av utdanningsforskning kommer fra ulike aktører. I 2017 ble det totalt brukt 1,8 milliarder kroner i driftsutgifter til utdanningsforskning. Over halvparten av utdanningsforskningen (55 pst.) ble finansiert gjennom basisbevilgningene til universiteter og høyskoler.

Om lag 15 pst. av utdanningsforskningen ble finansiert fra kommunal sektor, næringslivet, EU og «andre nasjonale kilder» m.m. Departementet og departementets underliggende etater, herunder Norges forskningsråd, finansierte om lag 30 pst. av all utdanningsforskningen i Norge i 2017.⁴

Det er særlig gjennom de sistnevnte midlene at Kunnskapsdepartementet følger opp eget sektoransvar for forskning. Det skjer gjennom egne utlysninger, utlysninger via departementets underliggende etater, og gjennom forskningsprogram og ordninger i Norges forskningsråd. Disse direkte kanalene for finansiering av utdanningsforskning er nærmere omtalt nedenfor.

Norges forskningsråd

Norges forskningsråd er regjeringens viktigste kanal for offentlig finansiering av forskning, og en forskningspolitisk rådgiver for regjering og departementene. Forskningsprogrammene i Forskningsrådet er dermed et sentralt virkemiddel for Kunnskapsdepartementet for å ivareta sektoransvaret for forskning. Det er flere sentrale programmer som finansierer forskning og innovasjon innenfor temaet «Utdanning» i Forskningsrådet.⁵

Disse programmene skal styrke forskningen og kunnskapsgrunnlaget på området, men også utdanningenes kvalitet og relevans, og samspillet mellom utdanningssystemet, kunnskapsutviklingen i arbeidslivet og samfunnet for øvrig. Det nye

«Porteføljestyre for utdanning og kompetanse» er gitt et særlig ansvar for å bidra til en kunnskapsbasert utvikling av utdanningssektoren, og gi merverdi ved å styrke kob-

lingene mellom strategisk grunnforskning, anvendt forskning og innovasjon.⁶

Bevilgningene til Forskningsrådet skal *hovedsakelig dekke de langsiktige kunnskapsbehovene* og:

- Bidra til å bygge forskningsmiljøer med relevant kompetanse for sektoren og forvaltningsområdene
- Bidra til høy vitenskapelig kvalitet i forskning og metodeutvikling
- Fremme samordning og kunnskapsutvikling på tvers av sektorer
- Bidra med kunnskapsutvikling for sektoren i sin bredde, med utgangspunkt i sektorens utfordringer og mål, og til nytte for politikkutvikling, forvaltning og tjenester

Underliggende etater

Kunnskapsdepartementets underliggende etater har et selvstendig ansvar for å fremskaffe og formidle forskning og kunnskap som er relevant for politikkutvikling, tjenesteutvikling og egen

I 2017 ble det totalt brukt 1,8 milliarder kroner i driftsutgifter til utdanningsforskning.

⁴ NIFU 2019, se figur bak i dokumentet

⁵ Se <https://www.forskningsradet.no/om-forskningsradet/temaer/utdanning/>

⁶ Forskningsprogrammene og ordningene FINNUT, PROFESJON og LÆREREFFEKT er nå lagt til dette porteføljestyret

virksomhet.⁷ Dette innebærer blant annet eksterne utlysninger, og bruk av etatenes egne utrednings- og analysekompetanse. De underliggende etatene skal også sikre utarbeiding, utvikling og deling av relevant statistikk, blant annet til forskningsformål. Departementets underliggende etater bruker samlet sett betydelige midler på FoU-virksomhet i løpet av et år, og er en viktig kanal for finansiering av utdanningsforskning.⁸ Utdanningsdirektoratet er den klart største aktøren målt i antall prosjekter som lyses ut.

Bevilgningene til de underliggende etatene går blant annet til oppdragsforskning og forvaltning av sentrale virkemidler for kvalitets- og kunnskapsutvikling i utdanningssektoren. De skal *hovedsakelig dekke kunnskapsbehovene på mellomlang sikt* og:

- Bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget, fagmiljøene og forskningen på eget ansvarsområde
- Sørge for forskningsmessig evaluering av virkningene ved ulike tiltak, initiativ og programmer
- Bidra til å bedre bruken av kunnskapsgrunnlaget i utviklingen av landets barnehager, skoler, lærebedrifter, fagskoler og høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner
- Sørge for tilgang til og deling av data samt utnyttelse av offentlig finansierte forskningsresultater på utdanningsfeltet

Departementets direkte finansiering

Departementets egne anskaffelser av forskning og utredninger har *hovedsakelig som formål å bidra til gode kunnskapsgrunnlag på noe kortere sikt*. Utgangspunktet er ofte problemstillinger knyttet til pågående eller kommende arbeider i departementet, samt aktuelle problemstillinger som krever presise beskrivelser av kunnskapsbehov. Oppdragene gjennomføres ofte i tilknytning til konkrete utviklings- eller utredningsprosesser, som meldingsarbeid, lovarbeid, utvalgsarbeid og ekspertgrupper.⁹

Departementet finansierer også forskning og annen kunnskap gjennom flerårige avtaler med flere forskningsmiljøer.¹⁰ Slike avtaler bygger kompetanse og kapasitet i forskningsmiljøene på lengre sikt, samtidig som det drives relevant forskning. Dette er et selvstendig supplement til forskning og kapasitetsbygging gjennom programmene i Forskningsrådet, til FoU-virksomheten via underliggende etater og til utlysningene av forsknings- og utredningsoppdrag fra departementet.

Fra utsiden kan det i dag virke noe uklart hvilke ordninger som finansieres via Forskningsrådet, hva som legges til underliggende etater og hva som lyses direkte ut fra Kunnskapsdepartementet. Departementet ønsker å bli tydeligere i valg av kanal for finansiering av ulike typer programmer, ordninger, initiativ og oppdrag innenfor utdanningsforskningen i perioden.

⁷ Med underliggende etater tenker vi her på Diku, IMDi, Kompetanse Norge, Lånekassen, Nokut, Unit og Udir, i tillegg til Statped. Norges Forskningsråd har egen omtale ovenfor.

⁸ I 2018 beløp oppdragene seg til ca. kr 110 mill., hvorav utlysningene fra Udir sto for ca. kr 92 mill.

⁹ Direkte utlysninger fra departementet utgjorde samlet ca. kr 50 mill. i 2018.

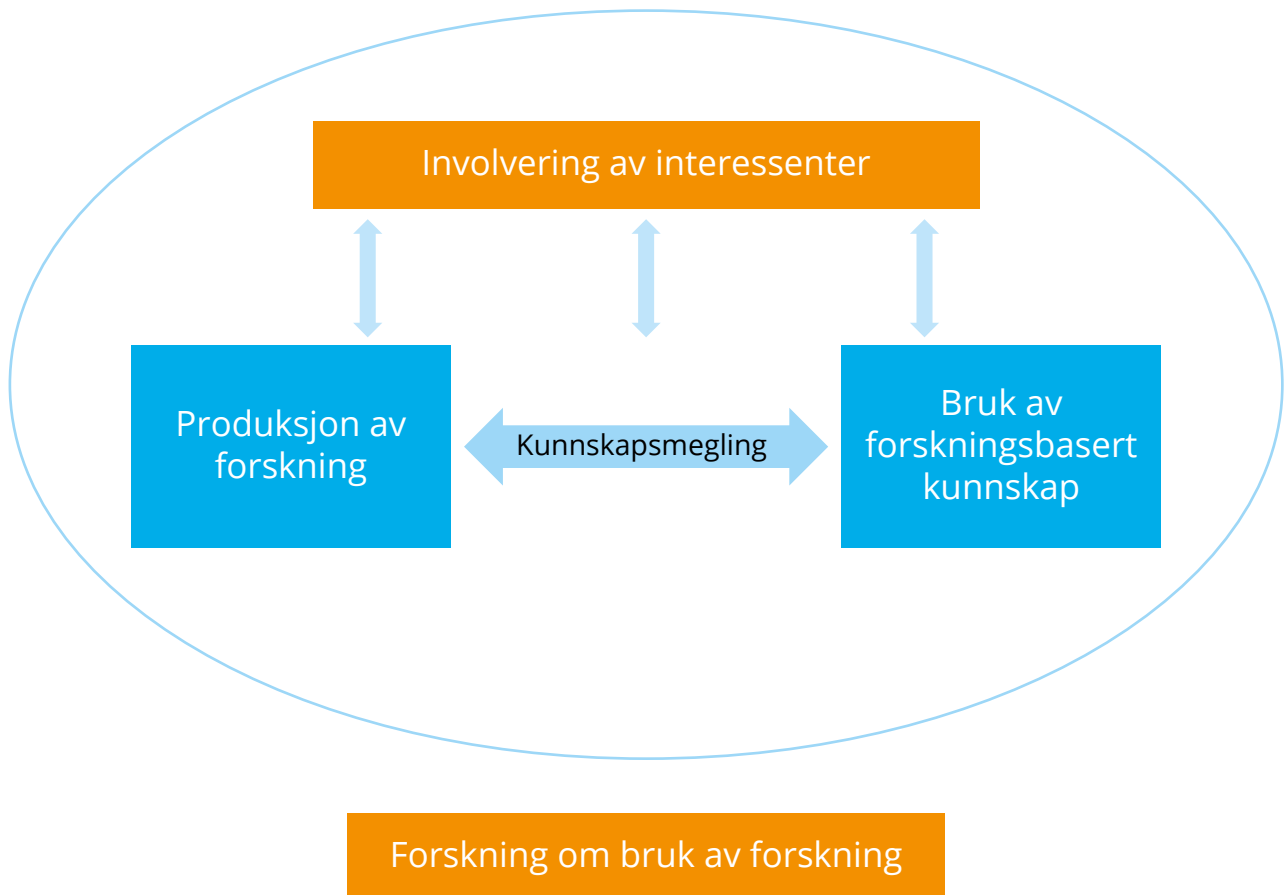
¹⁰ Dette gjelder bl.a. CEMO ved UiO, SLATE ved UiB, og Kunnskapssenter for utdanning ved UiS. I tillegg er finansieringen av barnehagesentrene FILIORUM ved UiS og BARNkunne ved HiV lagt til Forskningsrådet.

Strategiens virkefelt

Strategien omfatter alle elementene i «økosystemet» som illustreres av figuren nedenfor.

Forskning ses her i sammenheng med bruk av forskningsbasert kunnskap. Aktiviteter som fremmer bruken av forskning kan kalles kunnskaps-

megling. Involvering av interessenter (herunder brukermedvirkning) i både forskning, kunnskapsmegling og bruk, utgjør en viktig del av et system hvor forholdene legges til rette for kunnskapsbasert politikkutvikling og praksis.

Figur 1: Økosystemet for forskning¹¹

Gjennom kanaliseringen av midlene i strategiperioden, ønsker departementet å stimulere alle delene i dette «økosystemet».

¹¹ Etter Gough et al 2011

TILSTAND OG UTFORDRINGER

Kort om tilstanden for utdanningsforskningen

Norges forskningsråd gjennomførte i 2017 en evaluering av norsk utdanningsforskning (UTDEVAL). I alt deltok 16 institusjoner i evalueringen. Der den forrige store evalueringen av den pedagogiske forskningen i Norge påviste kvalitetsutfordringer, kunne UTDEVAL dokumentere en positiv utvikling av norsk utdanningsforskning de siste årene.¹² UTDEVAL peker på økte ressurser, høyere ambisjoner, større bredde og kompetanseutvikling som viktige faktorer bak denne utviklingen.¹³ Noen av hovedkonklusjonene fra evalueringen er som følger:

- Flere institusjoner som deltok er sterke med hensyn til forskningens kvalitet og kapasitet
- Utdanningsforskning i Norge bidrar til den internasjonale forskningsfronten. Balansen mellom lokale publikasjonskanaler med begrenset distribusjon og kvalitetskontroll, og høyt rangerte internasjonale fagfelleverderte publikasjoner er likevel ikke optimal
- Det er betydelige ressurser til infrastruktur innenfor utdanningsforskning, og mange institusjoner inviterer andre institusjoner til å bruke infrastruktur og databaser
- Rekrutteringen er ofte lokal og nasjonal
- Det er sterkt samarbeid mellom flere institusjoner i Norge. Samarbeidet er ofte sentrert rundt større

forskningsinstitusjoner, og fører gjerne til sterkt regionalt samarbeid

- Det er stort samfunnsengasjement innenfor forskningsfeltet. Det er vilje blant forskere til samhandling med brukere i utdanningssektoren, og det er interesse for forskning blant brukere både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå
- Utdanningsforskning påvirker politikk og praksis både i fylkeskommuner og kommuner og i barnehager og skoler. Forskingen har også gjennomslag på nasjonalt nivå, og i noen sammenhenger også internasjonalt. Likevel anbefaler evalueringen å styrke dialogen mellom forskning, politikk og praksis.

NIFU har flere ganger kartlagt ressursinnsatsen innenfor utdanningsforskning i form av FoU-utgifter og menneskelige ressurser. Kartleggingene viser at det har vært en vekst i midler til utdanningsforskning fra om lag 600 mill. kroner i 2007 til om lag 1,8 mrd. kroner i 2017.¹⁴ Når det gjelder ressurser formidlet direkte fra departementet til Forskningsrådet, har det vært en økning fra 70 mill. kroner i 2012 til om lag 180 mill. kroner i 2019. Parallelt har det vært

en økning i ressursbruken til direkte FoU-oppdrag fra departementet og underliggende etater.

UTDEVAL peker på økte ressurser, høyere ambisjoner, større bredde og kompetanseutvikling som viktige faktorer bak denne utviklingen.

¹² [Norges forskningsråd 2004](#)

¹³ [Norges Forskningsråd 2018](#)

¹⁴ [NIFU 2019](#)

Både kompetansen blant utdanningsforskerne, og antallet personer som deltok i utdanningsforskning har økt merkbart fra 2007 til 2017. Andelen utdanningsforskere med doktorgrad økte fra 28 pst. i 2007 til 42 pst. i 2015, og det er grunn til å tro at andelen har fortsatt å øke. Andelen med doktorgrad er likevel lavere enn i den totale forskerpopulasjonen (46 pst. i 2015). Andelen stipendiater er også lavere blant utdanningsforskere enn i forskerpopulasjonen totalt, 14 mot 19 pst i 2015.¹⁵

Fordelingen av driftsutgifter til utdanningsforskning viser at grunnskolen samlet sett var «mest forsket på», målt i driftsutgifter til forskningen i 2017 (37 pst). *Høyere utdanning* er også et stort forskningsområde innenfor norsk utdanningsforskning (22 pst.). *Barnehage og videregående opplæring*, inkludert fagskoleutdanninger, er noe mindre og omtrent like store målt i driftsutgifter (14–15 pst.). Utdanningsforskning knyttet til *læring i arbeidslivet* og *forskerutdanning* peker seg ut i denne sammenheng som de minste forskningsområdene (4 pst).¹⁶

Utfordringer og behov

Resultatene fra evalueringen UTDEVAL og kartleggingen fra NIFU gir en klar indikasjon på at satsingen på utdanningsforskning gjennom to tidligere strategiperioder har gitt gode resultater. Likevel er det fremdeles mye som kan og bør gjøres for å sikre kvalitet og relevans i utdanningsforskningen, og tilrettelegge for mer bruk av forskning i sektoren.

UTDEVAL peker på flere områder for videreutvikling og med potensial for forbedring. Komiteen anbefaler at det sikres midler til utdanningsforskningsprosjekter som har en tverrfaglig og flerfaglig karakter, og til forskningsprosjekter som retter seg mot praksisorienterte problemer og involverer både forskere og brukere. Både gjennom UTDEVAL og i innspill fra forskningsmiljøene, er det pekt på et behov for styrket forskningsledelse.

Flere av forslagene til forbedring i UTDEVAL berører samarbeidet mellom utdanningsfeltet og forskningsfeltet. Komiteen mener interaksjonen mellom forskere og brukere bør bli sterkere og mer toveis. Evalueringen oppfordrer også til å styrke praksisorientert forskning. Komiteen anbefaler blant annet å stimulere til tettere samarbeid mellom utdanningsforskning og lærerutdanning.

Komiteen anbefaler å øke satsingen på internasjonalt forskersamarbeid. Dette er det ønskelig at i økende grad foregår på forskergruppenivå og institusjonsnivå. Komiteen mener norsk forskning på utdanningsområdet i større grad bør publiseres

på engelsk i fagfelleverderte tidsskrift med internasjonal distribusjon.

Ifølge evalueringen er rekruttering til utdanningsforskning ofte lokal og nasjonal. Komiteen anbefaler å legge bedre til rette for en langsiktig rekruttering av ph.d-kandidater og forskere tidlig i karrieren, inkludert internasjonal rekruttering.

UTDEVAL viser til et behov for økt samarbeid og dialog mellom forskning og utdanningssektoren, for å øke relevansen av forskningen og legge bedre til rette for bruk av forskning i politikktutvikling, forvaltning og praksis.

Flere forskningsinstitusjoner har gitt skriftlige innspill til oppfølgingen av UTDEVAL. På et overordnet plan handler innspillene fra de evaluerte institusjonene om betydningen av å støtte et bredt spekter av studier i utdanningsforskningen for at forskningen kan ligge i forkant av samfunnsendringene. På den måten kan en møte nye utfordringer så vel som å kvalitetssikre målene for eksisterende arbeid.

Enkelte framhever behovet for videreutvikling av gode forskergrupper og forskningsmiljø for at disse kan få bedre vekstvilkår til å kunne bli internasjonalt ledende miljø innen sine felt. Satsing på flere senterordninger innenfor utdanningsforskning og etablering av faglig robuste klynger av nasjonale og internasjonale miljøer innen noen utvalgte kunnskapsområder er foreslått.

¹⁵ [NIFU 2017](#)

¹⁶ [NIFU 2019, se figur bak i dokumentet](#)

For fremtidig rekruttering og ettervekst til norsk utdanningsforskning vises det til virkemidler knyttet til forskerutdanningen som en nasjonal infrastruktur for å styrke ph.d.-utdanningene innen utdanningsvitenskap.

Både gjennom departementets egen strategi for lærerutdanningene, og gjennom ekspertgruppene om lærerrollen og barnehagelærerrollen er det signalisert behov for koordinert satsing på oppbygging av ledelse, organisering og forskerkompetanse i lærerutdanningene, inkludert barnehagelærerutdanningene.¹⁷

Departementet har i tillegg hentet innspill på møter med Forskningsrådet, forskningsmiljø ved universiteter, høyskoler og institutter, og møter med andre aktører med tilknytning til utdanningsforskning. Her var ønskene mange. Det ble blant annet meldt om behov for styrking av forskning innenfor felt som kvalitet i videregående opplæring og i høyere yrkesfaglig utdanning, kvalitet i høyere utdanning og i lærerutdanningene. Det ble også etterlyst mer forskning om overganger mellom utdanningsnivåene. En del spesifikke områder ble også fremhevet,

som forskning på læringsutfordringer, inkludering gjennom utdanning, digitalisering og læringsanalyse. Det kom også fram behov for mer forskning på barn og unges oppvekstvilkår, sosial ulikhet i utdanningssystemet, og ikke minst relasjonen mellom utdanning og arbeidslivet.

Utlysningen av FoU-oppdrag direkte fra departementet og via departementets underliggende etater har fått et stort samlet omfang. Dette gir større behov enn tidligere for koordinering av aktivitetene, blant annet med tanke på større forutsigbarhet for forskningsinstitusjoner og analysemiljøer, og med tanke på mulige synergier.

Mange av utfordringene og ambisjonene for utdanningsforskningen må departementet jobbe langsiktig med å løse, gjennom ulike kanaler og prosesser. Særskilte initiativ vil være avhengige av de årlige budsjettprosessene. Det er dermed ikke alle spor som følges opp med konkrete tiltak videre i dette strategidokumentet, men her gis det en retning for departementets videre arbeid med utdanningsforskningen.

¹⁷ [Ekspertgruppa om lærerrollen 2016](#); [Kunnskapsdepartementet 2017b](#); [Kunnskapsdepartementet 2018c](#)

DEPARTEMENTETS PRIORITERINGER

Til grunn for departementets strategiske prioriteringer for videreutvikling av utdanningsforskningen ligger *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028* og den kursen for forskningspolitikken den staker ut - blant annet å utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet, satse på unge talenter, og legge til rette for at norske fagmiljøer samarbeider

med og er en del av de beste miljøene internasjonalt. I tillegg dreier det seg om å legge til rette for økt mangfold og større åpenhet i forskning og utdanning. Langtidsplanen nevner dessuten forskning ved lærerutdanningsinstitusjonene som et prioritert område for regjeringen.

Kompetanse og kapasitet

Den langsiktige oppbyggingen av kompetanse og kapasitet i forskningsmiljøene, inkludert forskningsledelse, er i høy grad knyttet til institusjonenes egne prioriteringer innenfor basisbevilgningene. Ressursinnsatsen gjennom Forskningsrådet er på sin side departementets viktigste direkte virkemiddel for å sikre kontinuitet og langsiktighet i styrking av forskerkompetansen og kapasiteten i utdanningsforskningen. Kunnskapsdepartementet vil videreføre den satsingen departementet har hatt gjennom Forskningsrådet det siste tiåret, med mål om å øke forskningsvolumet og styrke forskerkompetansen videre.

Departementet vil fortsette satsingen på forskerkompetanse i lærerutdanningene i perioden. Det

vil skje på bakgrunn av sluttevalueringen av den nasjonale forskerskolen i lærerutdanningene, gjennom egne utlysninger i Forskningsrådet, og gjennom oppfølgingen av initiativ og tiltak i strategien «*Lærerutdanning 2025*».¹⁸

Kunnskapscenter for utdanning er sikret midler til videreføring de neste fem årene. Hovedformålet for senteret er å sammenstille og formidle nasjonal og internasjonal forskning på utdanningsområdet, arbeide systematisk med å videreutvikle sjangeren kunnskapsoversikter, og bidra til økt kompetanse på sammenstilling og oppsummering av forskningsresultater i samarbeid med norske forskere og internasjonale aktører på feltet.

Ressursinnsatsen gjennom Forskningsrådet er på sin side departementets viktigste direkte virkemiddel for å sikre kontinuitet og langsiktighet i styrking av forskerkompetansen og kapasiteten i utdanningsforskningen.

¹⁸ [Kunnskapsdepartementet 2017b](#)

Departementet vil:

- gjennom programmer og ordninger i Forskningsrådet:
  - videreføre den overordnede satsingen på utdanningsforskning
  - satse på unge talenter for å bygge fremtidens fremragende fagmiljøer
  - legge til rette for at norske fagmiljøer samarbeider med og er del av de beste miljøene internasjonalt
  - satse på videre oppbygging av forskerkompetanse i lærerutdanningene
- vurdere hvordan forskerkompetansen i lærerutdanningene kan utvikles videre og arbeide for å styrke forskning ved barnehagelærerutdanningene
- gi Kunnskapscenter for utdanning gode vilkår for utvikling, og ta i bruk ulike virkemidler for å dekke behovet i sektoren for flere kunnskapsoppsummeringer

Samarbeid og mobilisering

Samarbeid om forskning med andre departementer skal styrkes, spesielt på felt som faller mellom sektorpolitikkenes ansvarsområder. Det gjelder blant annet forskningstemaer som voksnes læring og kompetanse, sammenhengen mellom utdanning og arbeidsliv, sårbare barn og unge,¹⁹ og barn og unges oppvekstvilkår generelt.

Samarbeid mellom og på tvers av departementet og underliggende etater om FoU-arbeidet skal styrkes. Hensikten er å øke informasjonsflyten, samhandling, kompetansebygging og koordinering av analyse og FoU-arbeid mellom aktørene. I samarbeid med de underliggende etatene, vil departementet blant annet utforske mulighetene for flere samlede utlysninger og større evalueringer.

I tråd med den såkalte «Lærelystmeldingen» er det innført en ny modell for kompetanseutvikling i skolen.²⁰ Hensikten har bl.a. vært at kvalitetsutviklingen skal ta utgangspunkt i egendefinerte behov i kommunene/fylkene og samtidig være forsknings- og kunnskapsbasert. I den desentraliserte ordningen er det et mål at både ansatte og elever/studenter, både på skoler og i UH-sektoren, skal utvikle sin

kompetanse gjennom et styrket samarbeid om teori og praksis. I tillegg har departementet innført en ordning gjennom Forskningsrådet der forskere og lokale myndigheter sammen kan søke om midler for å prøve ut og evaluere virkningen av tiltak i barnehagen og grunnsopplæringen.

Mer nordisk samarbeid om utvikling av forskningsbasert kunnskapsgrunnlag på utdanningsområdet vil både kunne styrke kunnskapsbasen og formidling til sektoren.

Når det gjelder internasjonale arenaer for forskningssamarbeid spiller Forskningsrådet en viktig rolle. Forskningsrådet legger til rette for nordiske/europeiske fellesut-

lysninger, mobiliserer norske forskere til å søke på utlyste midler, stiller krav til internasjonalt samarbeid i forskningsprogrammer, og finansierer felles initiativ som departementet og regjeringen har forpliktet seg til.

Mer nordisk samarbeid om utvikling av forskningsbasert kunnskapsgrunnlag på utdanningsområdet vil både kunne styrke kunnskapsbasen og formidling til sektoren. Norge vil fortsette å ta en aktiv rolle i Nordisk Ministerråd for slikt samarbeid.

¹⁹ Se www.barnunge21.no

²⁰ Meld. St. 21 (2016–2017)

Departementet vil:

- styrke interdepartementalt samarbeid om forskning på felt som faller mellom sektorene
- styrke samarbeid om FoU mellom og på tvers av departementet og de underliggende etatene
- følge opp den desentraliserte ordningen for kompetanseutvikling
- videreføre ordningen for å evaluere virkningen av tiltak i barnehage og grunnsopplæring
- fortsatt mobilisere til internasjonalt samarbeid gjennom Forskningsrådet
- fremme nordisk samarbeid om utvikling av felles kunnskapsgrunnlag

Langsiktighet og fornyelse

Å utvikle verdensledende fagmiljøer i Norge er et av hovedmålene for regjeringen i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Flere utdanningsforskningsmiljø har potensialet for å bli fremragende, men må bygges opp gjennom systematisk satsing over tid, for eksempel gjennom langsiktig og forutsigbar finansiering av ulike senterordninger. Departementet vil legge til rette for at vi utvikler verdensledende fagmiljøer på utdanningsområdet.

For at forskere kan gi svar på ulike typer spørsmål som stilles på utdanningsområdet, er det behov for forskning som studerer sammensatte problemer, enkeltfenomener, sammenhenger, hva som virker og for hvem og hvorfor, og forskning som fører til teori- og metodeutvikling. Det trengs god metodekompetanse og metodemangfold i utdanningsforskningen. Det gjelder også forskning som kan gi innblikk i årsak-virkning mellom ulike fenomener av betydning for barns og unges trivsel, utvikling, læring, utdanningsvalg og inkludering i et lengre tidsforløp.

Departementet vil fortsette å bruke ordninger som tester ut virkningen av tiltak før departementet eventuelt foreslår å iverksette tiltakene fullt ut.

Det er i ulike tilfeller behov for å innhente forskningsbasert kunnskap om hva effektene av forskjellige tiltak vil være. Departementet vil fortsette å bruke ordninger som tester ut virkningen av tiltak før departementet eventuelt foreslår å iverksette tiltakene fullt ut. Departementet vil også legge forholdene til rette for flere longitudinelle studier, og vurdere mulighetene med en slik innretting for å belyse progresjon i læring, overganger i utdanningsløpet og/eller frafall og gjennomføring i både grunnsopplæring og høyere utdanning.

Den raske utviklingen i samfunnet kan komme til å gi endrede strukturer og innhold i utdanningssektoren i framtiden. I et strategisk arbeid med utdanningsforskning bør man derfor kunne skue langt fram i tid, for eksempel ved bruk av *framsyn* («*foresight*»), med involvering av ulike brukergrupper. Det vil uansett være behov for nye perspektiver og tilnæringsmåter i forskning om og for sektoren i fremtiden. Det fordrer risikovilje i forskning og innovasjon, noe departementet ønsker å legge til rette for.

Departementet vil:

- vurdere ulike støtteordninger til forskningsmiljøer med potensial for å bli fremragende
- gjennom Forskningsrådet og gjennom direkte utlysninger fra departementet og underliggende etater
  - fremme metodemangfold og fornyelse i forskning, og stimulere til design-, metode- og teoriutvikling
  - styrke vitenskapelig kompetanse der forskningstradisjonene er svake
- stimulere til mer forskersamarbeid på tvers av fagdisipliner
- vektlegge strategisk arbeid med utdanningsforskning med en lengre tidshorison
- fortsette å bruke ordninger som tester ut virkningen av ulike tiltak
- legge forholdene til rette for flere longitudinelle studier innenfor utdanningsforskning

Tilgang og gjenbruk

God tilgang på data og mulighet for gjenbruk av data er viktig for utdanningsforskningen og for etterprøvbarehet og kvalitetssikring av tidligere forskningsfunn. Det er også viktig å unngå at samme type datainnsamling må gjøres flere ganger og at samme data lagres mange steder. Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata slår fast tre grunnprinsipper for offentlig finansierte forskningsdata i Norge:

- Forskningsdata skal være så åpne som mulig, og så lukkede som nødvendig
- Forskningsdata bør håndteres og tilrettelegges slik at verdiene i dataene kan utnyttes best mulig
- Beslutninger om arkivering og tilrettelegging av forskningsdata må tas i forskerfellesskapene²¹

Kunnskapsdepartementet har initiert en egen konseptutredning som har gjennomgått infrastrukturen for data og statistikk i sektoren med sikte på å gjøre data mer åpne og tilgjengelige, bl.a. for forskningsformål. Formålet er å oppnå bedre datakvalitet, mer tilgjengelige data og bedre forvaltning av data i sektoren i framtiden.

I Meld. St. 6 (2019–2020) varsles det at regjeringen vil utrede mulighetene for å få bedre statistikk og

data om barnehage og skole, og der hensynet til personvern blir ivaretatt på en god måte. Forløpsdata vil gi bedre grunnlag for forskning om betydningen av barnehage og skole for barnas fremtidige utvikling.^{22 23}

Dataene fra de internasjonale studiene kan benyttes i større grad enn i dag. Departementet ønsker å stimulere til dette.

Gjennom Norges deltakelse i internasjonale komparative studier som PIAAC, TALIS, PISA, PIRLS, ICILS og andre er vi sikret tilgang til internasjonale datasett.

Etter at internasjonale funn er offentliggjort, kan forskere benytte disse dataene til analyser med utgangspunkt i den norske konteksten. Dataene fra de internasjonale studiene kan benyttes i større grad enn i dag. Departementet ønsker å stimulere til dette, fordi det vil bidra til mer relevant forskning som tar utgangspunkt i komparative studier. Det vil også styrke forskerkompetanse innenfor kvantitative analyser og åpne for mer internasjonalt forskersamarbeid.

Et viktig prosjekt for å bedre tilgang til data generelt, er etableringen av microdata.no.²⁴ Tjenesten driftes og videreutvikles i samarbeid mellom NSD og SSB, og gir alle forskere og studenter ved godkjente forskningsinstitusjoner tilgang til å bruke registerdata fra SSB.

²¹ [Kunnskapsdepartementet 2017c](#)

²² [NOU 2019](#)

²³ [Nordahl, T. et al. \(2018\)](#)

²⁴ <https://microdata.no/>

Departementet vil:

- følge opp strategien for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata, rettet mot utdanningsforskningen
- følge opp forslag fra utredningen om infrastruktur for data og statistikk i sektoren
- utrede mulighetene for å få bedre statistikk og data om barnehage og skole, og der hensynet til personvern blir ivaretatt på en god måte
- gjennom Forskningsrådet og egne utlysninger stimulere til mer forskning på data fra internasjonale komparative undersøkelser
- følge utviklingen og bruken av microdata.no

Formidling og brukermedvirkning

Relevans, lett tilgang og god kommunikasjon rettet mot en bredere leserkrets enn academia har stor betydning for om forskning tas i bruk.²⁵ All aktivitet som fremmer bruken av forskning kan kalles *kunnskapsmeglning*, og formidling er en del av dette.

Direktoratene har formidling som del av sitt oppdrag. Dette innebærer et ansvar for at relevant forskning blir lett tilgjengelig for brukerne, og at forskning formidles på en måte som gjør at det blir forstått. Direktoratene har gode muligheter til å nå ut til brukerne av utdanningsforskningen gjennom sin virksomhet. Forskningsrådet har et nasjonalt ansvar for forskningsformidling, og formidling av resultater er en viktig del av det enkelte forskningsprosjekt med midler fra Forskningsrådet. I tillegg skal Kunnskapscenter for utdanning både oppsummere og formidle kunnskap til relevante aktører i utdanningssektoren.

Brukermedvirkning i forskningsprosjekter bidrar til å sikre forskningens relevans for praksis, og utvikler også utdanningssektorens evne til å vurdere forskningen og ta den i bruk på en god måte. I tilknytning til en generell målsetting om økt gjennomslag («impact») for utdanningsforskningen, er det derfor et mål at praksisfeltet styrkes som premissleverandør for utdanningsforskningen. I

strategiperioden vil departementet legge til rette for samhandling og samarbeid mellom både «produsenter», «formidlere» og «brukere» av utdanningsforskning. Departementet vil blant annet støtte opp om den nye ordningen for kompetanseutvikling i skolen. Departementet vil også se nærmere på

rollefordelingen mellom de underliggende etatene, Forskningsrådet og Kunnskapscenteret når det gjelder forskningsformidling.

Den nye masterutdanningen for grunnskolelærere

legger til rette for at kandidatene skal bli bedre rustet til å etterspørre og bruke forskningsbasert kunnskap. Satsingen på lærerutdanningskoler og lærerutdanningsbarnehager skal styrke forsknings- og utviklingssamarbeid, og løpende kvalitetsutvikling i lærerutdanningene basert på både forskning og de langsiktige behovene i barnehage og skole.

I flere land har brukere av forskning mulighet til å benytte seg av bibliotekbaserte løsninger på bestemte områder. Stoltenbergutvalget foreslår å utvikle og forvalte et utdanningsbibliotek for praksisfeltet i Norge.²⁶ Departementet vil vurdere hvordan tilgangen til forskningsbasert kunnskap på utdanningsområdet kan gjøres enklere for en bredere målgruppe, som omfatter alle med interesse for forskning om og for utdanning.

²⁵ [Langer, Tripney og Gough 2016](#)

²⁶ [NOU 2019:3](#)

Regjeringens mål er at innen 2024 skal alle norske vitenskapelige artikler finansiert av offentlige midler være åpent tilgjengelige.²⁷ Åpen tilgang til forskning om utdanning vil bidra til bedre kunnskapsutvikling

og mer bruk av forskningsbasert kunnskap i lærerutdanningene, profesjonsutøvelse, forvaltning og politikkutvikling.

Departementet vil:

- styrke formidlingen av forskning om og for sektoren og sørge for en rolleavklaring blant de statlige aktørene med formidlingsoppgaver
- sørge for at Kunnskapscenter for utdanning får gode vilkår for videre utvikling av sin rolle som kunnskapsmegler og som dialogarena mellom forskere og brukere
- stimulere til brukermedvirkning i forskning gjennom Forskningsrådet, egne utlysninger og den nye ordningen for kompetanseutvikling
- forbedre kunnskapsoverføringen mellom forskere og lærere i barnehager og skoler gjennom et tettere partnerskap mellom forskere og praksisfeltet
- vurdere hvordan tilgangen til forskningsbasert kunnskap på utdanningsområdet kan gjøres enklere for alle med interesse for forskning om og for utdanning
- arbeide for at alle norske vitenskapelige artikler finansiert av offentlige midler er åpent tilgjengelige innen 2024

Forskning på utvalgte områder

Hovedmålene i strategiperioden, og departementets ambisjoner for utdanningsforskningen framover, vil forfølges gjennom programmer og ordninger i Forskningsrådet, FoU-innsatsen i underliggende etater, og departementets egne utlysninger og bruk av senterordninger. I samspill med basisbevilgningene til forskningsinstitusjonene skal dette bidra til kontinuitet og videre oppbygging av utdanningsforskningen i Norge. Det er behov for forskning av høy kvalitet på alle felt og innenfor og mellom alle nivåer i utdanningssystemet.

Avslutningsvis fremheves samtidig noen områder som departementet mener bør vies spesiell oppmerksomhet i denne perioden.

Forskning om utdanning og integrering

Utdanning er en viktig kilde til sosial mobilitet, særlig blant norskfødte med innvandrerforeldre. Et hovedgrep i regjeringens integreringsstrategi er derfor satsing på utdanning, kvalifisering og kompetanse.

Departementet vil fortsette å stimulere til utdanningsforskning som berører temaet integrering, gjennom hele utdanningsløpet og når det gjelder voksnes læring.

Forskning knyttet til lærerutdanningene

Departementet vil stimulere til forskning knyttet til lærerutdanningene, inkludert barnehagelærerutdanningene. Departementet vil også stimulere til tettere samarbeid mellom miljøene for utdanningsforskning og lærerutdanningene, og til forskning på hvordan slikt samarbeid foregår. Forskning på trepartssamarbeidet mellom studenter, lærerutdannere innen universitet og høyskoler og lærerutdannere i praksisfeltet (praksislærere) er et annet prioritert område.

Forskning om digitalisering

Digitalisering av utdanning endrer vilkår for læring, utvikling av kognitive og ikke-kognitive funksjoner,

²⁷ [Kunnskapsdepartementet 2017c, d](#)

kommunikasjon og samarbeid. Den endrer vilkårene for samarbeid mellom aktørene i næringslivet og utdanningssektoren, og forholdet mellom utdanning og arbeidsliv generelt. Vi trenger mer kunnskap om hva digitaliseringen innebærer, f.eks. med hensyn til opplæring og undervisning, læring hos barn, elever og studenter, læreres og foreleseres rolle, samt for barn og unges oppvekstvilkår. Dette gjelder også utilsiktede konsekvenser av digitaliseringen, som for eksempel for utviklingen av barn og unges lesevaner og leseferdigheter. Det er et behov for kunnskap som gir innsikt i hvordan utdanningsinstitusjonene responderer på behovet for ulike former for digital kompetanse i arbeidslivet.

Forskning om voksnes læring

Det foreligger lite forskning og statistikk om voksne og deres opplæring på grunnskole og videregående skoles nivå. For å kunne utvikle en kunnskapsbasert politikk videre er det derfor et stort behov for mer kunnskap på dette området. Dette gjelder både lærerkompetanse, pedagogikk, metoder og læringsutbytte, og mer statistikk om personer som deltar i opplæring og deres videre vei inn i utdanning og arbeidsliv.

Forskning om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleutdanning)

Kunnskapsgrunnlaget om høyere yrkesfaglig utdanning er mangelfullt. Evalueringer av fagskolemeldingen og tilskuddsordningen for driftsmidler til fagskoler vil gi mer kunnskap om kvaliteten på utdanningene og effektene av tiltakene i meldingen.²⁸ I årene fremover er det like fullt behov for en styrking av forskning på, og systematisk innsamling av data om, høyere yrkesfaglig utdanning, og særlig forskning på pedagogikk og god nettbasert undervisning.

²⁸ [Meld. St. 9 \(2016–2017\)](#)

²⁹ Jf. [Meld. St. 6 \(2019–2020\)](#)

Forskning på kompetansepoltiske virkemidler

Det finnes lite forskning på effektene av kompetansepoltiske tiltak nasjonalt. Gjennom det nyetablerte *Kompetanseprogrammet*, forvaltet av Kompetanse Norge, ønsker departementet å legge til rette for systematiske utprøvinger som kan fremskaffe forskningsbasert kunnskap om effektene av tiltak for å stimulere etterspørselen av kompetanseutvikling.

Spesialpedagogikk og læringsutfordringer

Ekspertgrupper og forskere har ved flere anledninger pekt på et behov for å styrke spesialpedagogikk som forskningsfelt. Forskningsrådet vil få i oppdrag å lyse ut et eget senter for forskning på spesialpedagogikk og inkludering.²⁹ Senteret vil få i oppdrag å forske på både små og sårbare grupper og på mer generelle spesialpedagogiske problemstillinger. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet tilføres ekstra midler for å styrke arbeidet med et godt kunnskapsgrunnlag om inkludering og spesialpedagogikk.

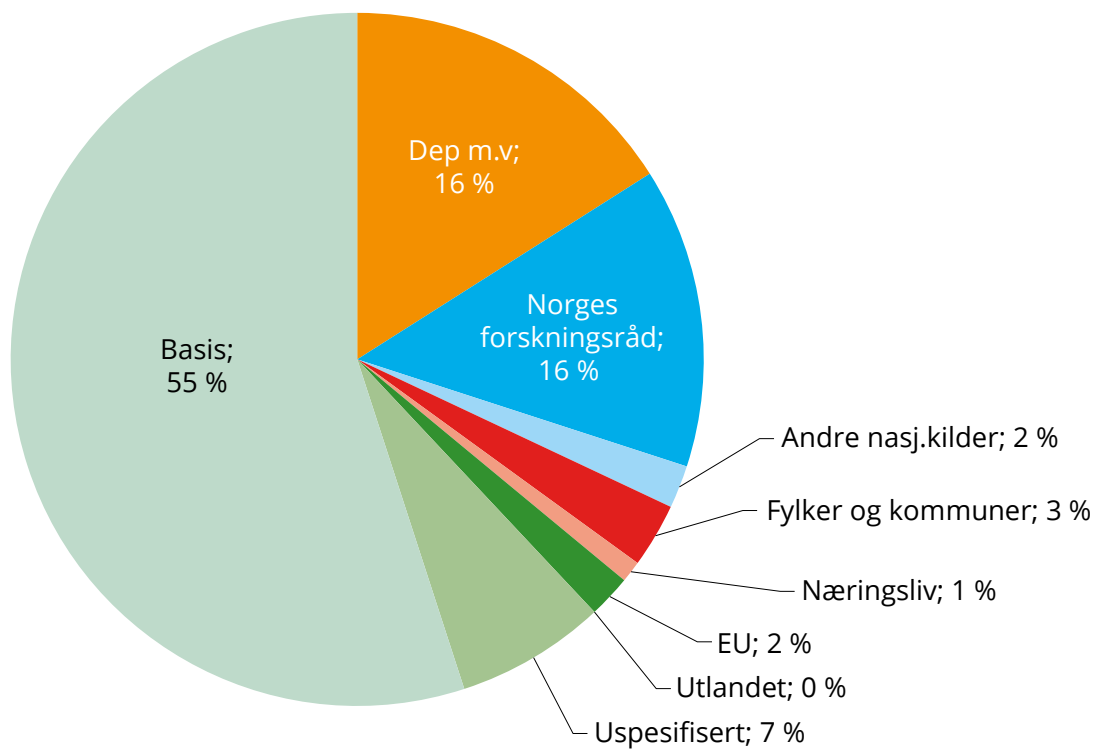
Det er generelt et behov for mer forskning på læringsutfordringer som viser hvordan man kan forebygge og avhjelpe lærevansker fra tidlig barn- dom til voksenlivet.

Kvalitet i høyere utdanning

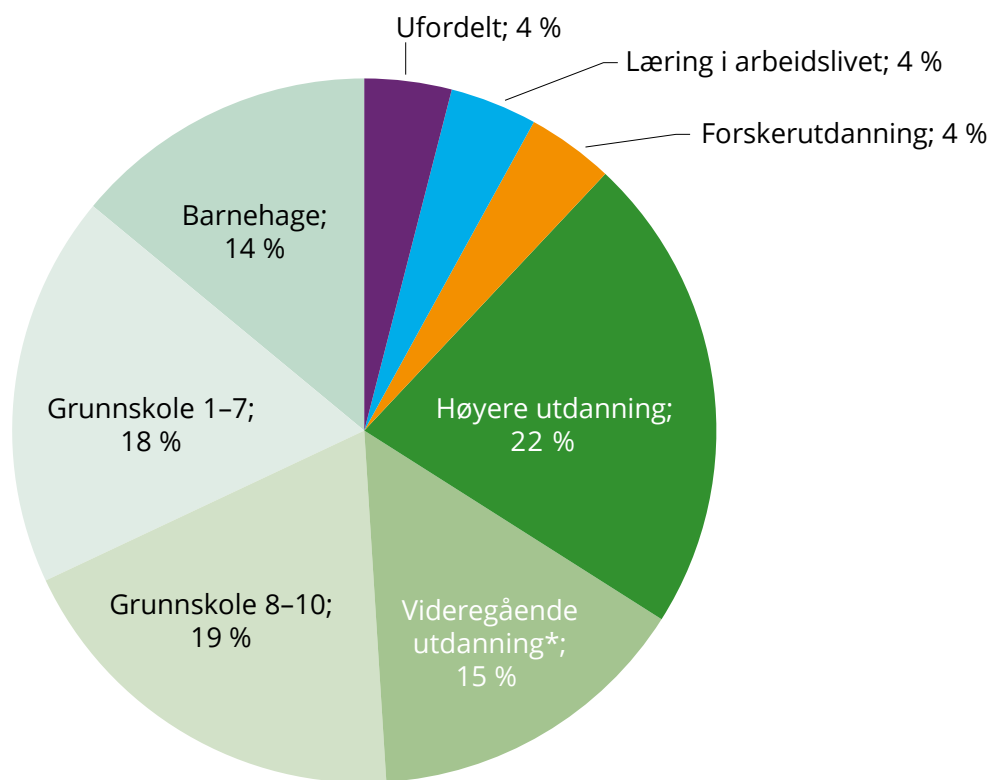
FoU-statistikken viser at det i dag brukes en del midler på forskning på temaer innenfor høyere utdanning. Departementet mener likevel det er behov for mer forskning om kvalitet i høyere utdanning. Det er blant annet behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget innenfor temaer som overganger til og fra høyere utdanning, gjennomstrømming og frafall, utdannings- og forskningsledelse, profesjonsutdanninger, praksis som læringsarena, studentaktiv læring og læringsmiljø og digitalisering.

REFERANSER

- Breckon, Jonathan and Dodson Jane (2016): *Using Evidence. What works? — A discussion paper*. EPPI-Centre. UCL Institute of Education
- Ekspertgruppa om lærerrollen (2016) *Om lærerrollen. Et kunnskapsgrunnlag*. Fagbokforlaget.
- Gough D, Tripney J, Kenny C, Buk-Berge E (2011): *Evidence Informed Policy in Education in Europe*. London: EPPI-Centre, Institute of Education, University of London.
- Kunnskapsdepartementet (2008): *Kunnskapsdepartementets strategi for utdanningsforskning: Kunnskap for kvalitet 2008–2013*
- Kunnskapsdepartementet (2014): *Kunnskapsdepartementets strategi for utdanningsforskning: Kvalitet og relevans 2014–2019*
- Kunnskapsdepartementet (2017a): *Veileder for sektoransvar for forskning*
- Kunnskapsdepartementet (2017b): *Lærerutdanning 2025. Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene*
- Kunnskapsdepartementet (2017c): *Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata*
- Kunnskapsdepartementet (2017d): *Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler*
- Kunnskapsdepartementet (2018a): *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019-2028*, Meld.St.4 (2018–2019)
- Kunnskapsdepartementet (2018b): *Et velfungerende kunnskapssystem*, rapport
- Kunnskapsdepartementet (2018c): *Barnehagelærerrollen i et profesjonsperspektiv – et kunnskapsgrunnlag*. Ekspertgruppen om barnehagelærerrollen
- Langer L, Tripney J, Gough D (2016). *The Science of Using Science: Researching the Use of Research Evidence in Decision-Making*. London: EPPI-Centre, UCL Institute of Education,
- Meld. St. 9 (2016–2017): *Fagfolk for fremtiden – Fagskoleutdanning*
- Meld. St. 21 (2016–2017): *Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen*
- Meld. St. 6 (2019–2020): *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO*
- NIFU (2017): *Ressursinnsatsen innenfor utdanningsforskning 2015*
- NIFU (2019): *Ressursinnsatsen til FoU innenfor tematiske områder i 2017*
- Nordahl, T. et al. (2018). *Inkluderende fellesskap for barn og unge. Ekspertgruppen for barn og unge med behov for særskilt tilrettelegging*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Norges forskningsråd (2004): *Norsk pedagogisk forskning. En evaluering av forskningen ved utvalgte universiteter og høyskoler*
- Norges Forskningsråd (2018): *Evaluation of Norwegian education research Report from the international expert committee*, Evaluation, Division for Society and Health
- Norges Offentlige utredninger (2019:3): *Nye sjanser – bedre læring. Kjønnforskjeller i skoleprestasjoner og utdanningsløp*
- Unit (2019): *Fremtidig deling av data i kunnskapssektoren. Konseptutredning*.

Figur 2: Kanaler for finansiering av utdanningsforskning i 2017. Andel av ca. kr 1,8 mrd. (NIFU 2019)

Figur 3: Driftsutgifter til utdanningsforskning etter forskningsområde i 2017. Andel av ca. kr 1,8 mrd. (NIFU 2019)

*Inkluderer fagskoleutdanninger

Utgitt av:
Kunnskapsdepartementet

Bestilling av publikasjoner:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
www.publikasjoner.dep.no
Telefon: 22 24 00 00
Publikasjoner er også tilgjengelige på:
www.regjeringen.no
Publikasjonskode: F-4455
Trykk: DepMedia/2020 – opplag 100

